

Tekeningen tegen het kabinet

Sara van der Heide schildert elke dag uit protest een Hollands kabinet.

Elke dag één aquarel van een Hollands kabinet. Sinds ruim 150 dagen tekent Sara van der Heide (1977) opbergkasten op papier. Stuk voor stuk staan ze frontaal in beeld, allemaal even groot (26x18 cm), de deuren dicht, de laden gesloten. Het is een tekeningenreeks die zichzelf voortstuwt. Het einde ervan is al bepaald, maar toch volkomen ongewis.

Het begin daarentegen is op de dag af duidelijk. Sinds het kabinet Rutte op 14 oktober 2010 met gedoogsteun van de PVV begon te regeren, tekent Van der Heide in stilte mee: een Hollands kabinet voor een Hollands kabinet. Steeds verschijnt op papier, en op haar website, een ander voorbeeld van dit meubel, dat zich in de zeventiende eeuw ontpopte van simpele opbergkast tot pronkstuk. Het was de meesterproef voor meubelmakers in de Gouden Eeuw; een statussymbool bij uitstek. De buitenkant verried dat er kostbaarheden (linnen, kleding) in schuil gingen, met versieringen die onderling zo rijkelijk verschilden dat er in het algemeen weinig meer over kan worden opgemerkt dan dat de kleur bruin het kabinet kenmerkt.

De serie begon als tegenwicht tegen het rechte populisme dat in eens salonfähig bleek te zijn, zij aan zij met de nieuwe regering. Via een woordspeling werden de bezwaren samengebond in een kunstzinnige bespiegeling, politiek kritisch, maar fijnzinniger dan de doorsnee column of cartoon. "Tot het kabinet valt", was het voor-nemen. Maar het kabinet staat zo te zien stevig op zijn poten, of die nu simpel en strak zijn vormgegeven dan wel gedraaid en geslingerd.

Ruim honderdvijftig dagen later heeft de bezweringsoefening een encyclopedische reikwijdte verworven. Nu al tonen de tekeningen een kleine geschiedenis van het Hollandse kabinet, waar ook het Kabinet nog van kan leren.

Stijlen en kleuren van over de wijde wereld komen erin samen. Het meubel stamt uit Azië en bereikt Europa via Afrika. Geënt op Moorse voorbeelden wordt het in Spanje verder ontwikkeld: in decoraties als 'moresken' weerklinkt de inspiratiebron. Moresken, variaties op de islamitische arabesken, sieren ook het Hollandse kabinet, dat rond 1600 opkomt, beïnvloed door het Spaanse. Naast inheems hout zoals eiken, worden exotische materialen toegepast, ebbenhout, schildpad of paariemoer, terwijl uit de koloniën complete ter plekke vervaardigde kabinetten worden geïmporteerd.

Kabinetten, schrijft Reinier Baarsen van het Rijksmuseum dan ook droogjes in een studie over dit onderwerp: „zijn bergmeubelen met een groot aantal laden of afsluitbare vakken. Een meer exacte definitie is niet te geven, aangezien het kabinet vele gedaantes kon aannemen.”

Hoewel de reeks nog dagelijks uitdijt, ligt een eerste conclusie voor de hand. De tussenstand parafraseert de veelbesproken observatie van prinses Máxima: dé Nederlander bestaat niet. Hét Hollandse kabinet evenmin.

Wilma Sütö

Meer kabinetten op:
saravanderheide.nl

Dag 9 - 22 oktober 2010

Dag 16 - 29 oktober

Dag 17 - 30 oktober

Dag 18 - 31 oktober

Dag 21 - 3 november

Dag 22 - 4 november

Dag 24 - 6 november

Dag 26 - 8 november

Dag 28 - 10 november

Dag 29 - 11 november

Dag 30 - 12 november

Dag 31 - 13 november

Dag 32 - 14 november

Dag 34 - 16 november

Dag 35 - 17 november

Dag 38 - 20 november

Dag 39 - 21 november

Dag 45 - 27 november

Dag 46 - 28 november

Dag 47 - 29 november

Dag 48 - 30 november

Dag 49 - 1 december

Dag 51 - 3 december

Dag 67 - 19 december

Dag 68 - 20 december

Dag 69 - 21 december

Dag 75 - 27 december

Dag 80 - 1 januari 2011

Dag 87 - 8 januari

Dag 88 - 9 januari

Dag 95 - 15 januari

Dag 96 - 16 januari

Dag 103 - 23 januari

Dag 104 - 24 januari

Dag 107 - 27 januari

Dag 108 - 28 januari

Dag 110 - 30 januari

Dag 112 - 1 februari

Dag 113 - 2 februari

Dag 114 - 3 februari

Dag 115 - 4 februari

Dag 116 - 5 februari

Dag 119 - 8 februari

Dag 141 - 2 maart

Dag 142 - 3 maart

Dag 143 - 4 maart

Dag 144 - 5 maart

Dag 152 - 13 maart 2011